

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Náměšť na Hané, okres Olomouc

Komenského 283, 783 44 Náměšť na Hané

Identifikátor školy: 600 140 261

Termín konání komplexní inspekce: 13. , 14. a 17. , 18. prosinec 2001

Čj.	135 437/01-11092
Signatura	km2cv106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Náměšť na Hané je zařazena do sítě škol, předškolních a školských zařízení rozhodnutím Školského úřadu Olomouc čj. 379-01-02 ze dne 2. 12. 1998 jako příspěvková organizace, která sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu.

Ve školním roce 2001/2002 navštěvuje čtrnáct tříd 1. – 9. ročníku 327 žáků, na jejichž výchově a vzdělávání se podílí 21 pedagogický pracovník. Celková plánovaná kapacita školy (360 žáků) stanovená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je naplněna přibližně na 91 %. Žáci se do školy sjíždějí ze šesti okolních obcí, což ztěžuje organizaci vyučování.

Ve školním roce 2001 /2002 se vyučuje ve všech třídách 1. – 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Rada školy byla zřízena 27. listopadu 1995.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce zjišťovala a hodnotila podmínky a průběh vzdělávání ve třídách 1. – 5. ročníku v předmětech český jazyk, německý jazyk, prvouka, přírodověda, ve třídách 6. – 9. ročníku v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, přírodopis, zeměpis, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova a informatika. Kromě hospitací se ČŠI zaměřila na kontrolu povinné a další vedené dokumentace, písemných záznamů v sešitech žáků, slohových, čtvrtletních kontrolních a laboratorních prací. Celkové hodnocení školy doplnily rozhovory s učiteli i s vedoucími pracovníky.

Společná zjištění

Učební plán školy je sestaven správně, týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů byly stanoveny v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Kladně je hodnoceno zařazení předmětů cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky do nabídky nepovinných předmětů pro žáky 9. ročníku.

Český jazyk 1. – 5. ročník

Učitelé zpracovali tematické plány učiva, v nichž je učivo obsahově i časově rozvrženo podle učebních osnov i platných úprav a doplňků. Kontrolou zápisů v třídních knihách byla zjištěna shoda probíraného učiva s obsahem učebních osnov.

Sledované hodiny byly zpravidla velmi dobře strukturovány s ohledem ke vzdělávacím cílům i aktuálnímu složení třídy. Stanovené cíle odpovídaly schopnostem žáků, většina učitelů řídila výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Ve vyučování převládal frontální způsob vedení výuky, který byl ojediněle zpestřován střídáním rozličných činností. Ve všech vyučovacích hodinách chybělo důslednější rozlišení úkolů vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků. Probrané mluvnické učivo a čtenářské dovednosti žáků byly důsledně opakovány a upevňovány zejména v nižších ročnících. Prostřednictvím motivačních výzev a uplatňováním mezipředmětových vztahů na začátku i v průběhu výuky byly komplexně rozvíjeny znalosti a dovednosti žáků. Učitelé v případě potřeby volili individuální přístup k žákům. V hodnocení žáků všech ročníků byla zřejmá pozitivní motivace. Klasifikace v žákovských knížkách zahrnuje všechny složky předmětu a poskytuje rodičům dostatečné a včasné informace o průběžných výsledcích ve výuce.

Česká školní inspekce oceňuje důslednost učitelů, kteří věnují velkou pozornost vedení žákovských sešitů.

Interakce žáků byla založena na vzájemné úctě a respektu. Příznivá atmosféra podporovala přátelskou a otevřenou komunikaci.

Výuka českého jazyka měla velmi dobrou úroveň.

Český jazyk 7. - 9. ročník

V průběhu inspekce byla sledována výuka jazykového vyučování, slohu a literatury. Výukové cíle všech vyučovacích hodin byly přiměřené věku žáků, odpovídaly obsahem i časovým zařazením učebním osnovám a s výjimkou literatury jsou v souladu i zpracované tematické plány učiva.

Organizace frontálně vedených vyučovacích hodin, které byly většinou činnostně pestré, směřovaly účelně a s logickou návazností k vytčenému cíli. Vynikající úroveň měla zejména výuka slohu s tvořivými a zajímavými úkoly, které žáci plnili společně, ve skupinách i samostatně, a s dostatkem prostoru pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. K všeobecným pozitivům sledované výuky patřila vhodná aktualizace učiva s využitím mezipředmětových vazeb, příležitost k uplatnění znalostí všech tří složek českého jazyka, diferencované úkoly pro skupinovou práci, účelná a efektivní práce s učebními texty a důsledně uplatňovaná zpětná vazba k ověřování míry pochopení probíraného učiva a ke kontrole správnosti zadaných úkolů. Diferenciace vzhledem ke specifickým potřebám integrovaných žáků nebyla v průběhu výuky zřejmá.

Rezervy byly zjištěny v širším uplatnění zejména vstupní motivace výuky a průběžného povzbuzujícího hodnocení žáků. V podkladech pro klasifikaci i v žákovských knížkách bylo zaznamenáno dostatek známek z písemného i ústního prověřování z jazykového vyučování, slohu a literatury.

Psychosociální podmínky výuky byly příznivě ovlivňovány vstřícnými vztahy mezi učitelkami

a žáky. Učitelky byly zpravidla pro žáky příkladem svým zřetelným a jazykově správným vyjadřováním. Nedostatky v pedagogické komunikaci, např. v kladení otázek, byly ojedinělé.

Výuka v předmětu český jazyk měla velmi dobrou úroveň.

Německý jazyk 5. - 9. ročník

Předmět německý jazyk, který si žáci mohou zvolit v rámci povinné výuky jako jeden ze dvou cizích jazyků, je v učebním plánu tříd 4. - 9. ročníku zařazen v základní tříhodinové dotaci. Obsah jeho výuky není dále rozšiřován volitelným ani nepovinným předmětem konverzace v německém jazyce. Zájem o předmět je podněcován u žáků 3. ročníku v zájmovém útvaru německého jazyka.

Celoroční obsahové a časové rozvržení učiva odpovídalo požadavkům učebních osnov, s nimiž se shodovaly i vzdělávací cíle sledované výuky.

Pro výuku německého jazyka ve 4. a 5. ročníku je na odloučeném pracovišti školy vyčleněna jedna učebna, jejíž interiér vytváří žákům podnětné učební prostředí. Výuka většiny ostatních jazykových skupin probíhala v kmenové učebně, v níž jsou soustředěny a prezentovány potřebné učební pomůcky. Žáci pracovali s vhodnými učebnicovými soubory.

Struktura vyučovacích hodin, organizace a formy práce, obsah a rozsah učiva byly přizpůsobeny věku a jazykové vyspělosti žáků. Organizační pokyny a otázky vyučujících byly jasné a srozumitelné, v odpovídající míře však nebyl všemi vyučujícími využíván německý jazyk. K výrazným pozitivům výuky patřily aktivizující učební metody, při nichž byl kladen

důraz na rozvoj řečových dovedností žáků. Účelné využití slovníků, ilustračních karet, mapy, různých pracovních listů a poslechu textu přispěly k dodržení názornosti výuky. Žáci z vyšších ročníků projevovali velmi dobré znalosti z reálií příslušné jazykové oblasti. Nedostatečně byla procvičována vzájemná komunikace mezi žáky. Vyučovací čas byl využit efektivně.

Jako významný motivační prvek působily pochvaly a průběžné hodnocení výkonů žáků, na 1. stupni i pozitivní klasifikace. Účinně ovlivňovaly zájem žáků, jejich pozornost a jistotu. Ve sledované výuce výrazně převažovala stimulující pracovní atmosféra.

Výuka německého jazyka měla celkově velmi dobrou úroveň.

Matematika 6. – 9. ročník

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Porovnáním zpracovaných tematických plánů učiva nebyla zaznamenána obsahová duplicita.

Všechny sledované vyučovací hodiny měly jasně stanovený cíl a obsah. Jejich organizace a výsledná efektivita byla přímo závislá na osobním přístupu pedagoga, na jeho invenci a kreativité. Výuka byla vedena většinou frontálně s uplatněním samostatné práce. Ojedinele zařazené skupinové vyučování vhodně rozvíjelo kooperaci mezi žáky, přispívalo ke zvýšení jejich aktivity a celkově i k efektivnímu využití času. Žáci mohli pracovat individuálním tempem a byla jim poskytována intenzivní individuální pomoc. Účinnost použitých metod a forem práce byla zvyšována jasným, srozumitelným a odborně správným projevem učitelů. Ve většině sledovaných hodin učitelé průběžně ověřovali pochopení probíraného učiva, vhodnou volbou vyučovacích metod měli zajištěnu zpětnou vazbu. Motivační funkce hodnocení byla využita jen některými vyučujícími.

Ojedinele byla zaznamenána výuka s jednotvárným průběhem a nepřiměřeným pracovním tempem s převažující pasivitou žáků. Rezervy v práci některých vyučujících se týkaly i výraznější motivace žáků a vytváření dostatečného prostoru pro rozvoj jejich vyjadřovacích schopností. V závěru některých hodin chybělo shrnutí probraného učiva.

Výuka probíhala většinou v pozitivní atmosféře založené na vzájemné důvěře. Pravidla komunikace a chování byla žáky dodržována, jejich osobnost byla učiteli respektována.

Úroveň výuky matematiky byla velmi dobrá.

Skupina předmětů (prvouka, přírodověda, přírodopis)

Učební látka byla rozvržena v tematických plánech učiva podle učebních osnov. Výukové cíle pro jednotlivé vyučovací hodiny byly jasně formulovány v návaznosti na předcházející učivo.

Výuka, především předmětu prvouka, byla vedena tvořivým způsobem, který žáky aktivizoval. Efektivní byla dobře zorganizovaná skupinová práce, zabezpečená dostatkem pomůcek. Zvolený způsob výuky žáky dostatečně motivoval, vedl k rozvoji jejich komunikativních dovedností. Pozitivní účinek mělo průběžné hodnocení žákovských výkonů. Při výuce přírodopisu učitelé uplatňovali převážně metodu výkladu spojenou s orientačním opakováním. Vyššího vyučovacího efektu a výraznější motivace žáků bylo dosaženo funkčním využitím názorných učebních pomůcek a didaktické techniky. Slabším místem ve výuce předmětu byla spíše jednosměrná komunikace mezi učiteli a žáky, která jen málo rozvíjela jejich řečové dovednosti. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní.

ČŠI negativně hodnotí nesystematickou organizaci části výuky předmětu přírodověda a nevhodné diktování zápisu učiva do žákovských sešitů bez následné korekce. Ojedinele se vyskytly nedostatky v čistotě jazykového projevu vyučujících i v didakticky nesprávném

způsobu kladení otázek žákům.

Laboratorní práce byly realizovány v souladu s učebními osnovami.

Výuka skupiny předmětů (prvouka, přírodověda a přírodopis) byla celkově hodnocena jako průměrná.

Zeměpis

Učivo bylo do jednotlivých ročníků vhodně rozčleněno, učební osnovy byly plněny. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá.

Typickým znakem vyučovacích hodin byla účinná aktivizace žáků. Efektivní byl způsob jejich zkoušení, spojený se souběžnou samostatnou prací i závěrečné systematické opakování probraného učiva. Motivačně působilo funkční využívání videorekordéru, textu a obrazového materiálu z odborné literatury i častá práce žáků se zeměpisnými atlasy a s učebnicemi. Při takto vedeném způsobu výuky a převážně pozitivním hodnocení výkonů žáků byla interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky přirozená a bezproblémová. Negativně je hodnocen nesprávný způsob kladení otázek žákům a tolerování jejich velmi stručných a málo přesných odpovědí.

Žáci se pravidelně účastní školního kola zeměpisné olympiády, dosahují dobrého umístění i v okresním kole.

Výuka zeměpisu byla na velmi dobré úrovni.

Skupiny předmětů (dějepis, občanská výchova, rodinná výchova)

Učební osnovy sledovaných předmětů mají učitelé zpracovány v tematických plánech učiva, některá témata v rodinné výchově a občanské výchově jsou vyučována duplicitně.

Ve většině vyučovacích hodin dominovaly efektivní metody výuky založené sice na výkladu učitele, ale současně vhodně prokládané dalšími rozmanitými činnostmi, které vzbuzovaly zájem žáků o probírané téma a vhodně je motivovaly. Úspěšné a včasné splnění zadaných úkolů učitelé ihned oceňovali pochvalou i známkou. Velmi vhodně uplatňovali regionální tematiku, mezipředmětové vazby a aktualizaci historického vývoje na současnost. Jako velmi pozitivní ve výuce dějepisu hodnotí ČŠI použití kromě dějepisného atlasu i zeměpisné mapy, čímž byli žáci vedeni k orientaci v lokalizaci různých území na mapě historické a současné. Učební látku učitelé prezentovali věcně a odborně správně. Ačkoliv byly hodiny dynamické s množstvím činností a úkolů, učitelé je vedli s rozvahou a přehledem. Metody práce a jejich střídání udržovaly pozornost žáků a vhodně ovlivňovaly psychohygienu výuky. Interakční a komunikační techniky dávající žákům široký prostor pro vyslovení vlastních názorů působily ve většině výuky pozitivně. Žáci akceptovali pravidla komunikace, učitelé pak respektovali jejich osobnost. Klasifikace ve sledovaných předmětech realizována nebyla, učitelé pouze hodnotili aktivitu a domácí přípravu.

Část výuky však byla postavena pouze na výkladu učitele a poskytovala malý prostor pro rozvinutí diskuse na dané téma. Selhávala také komunikace a interakce mezi učitelem a žáky, kteří projevovali o učivo malý zájem.

Probíranou látku učitelé vhodně doplňují návštěvami archeologických vykopávek v okolí, organizováním a účastí v soutěži Mladý historik.

Výuka skupiny předmětů (dějepis, občanská výchova a rodinná výchova) byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Informatika

Informatika je v učebním plánu školy zařazena jako volitelný předmět s dvouhodinovou týdenní dotací pro 7. - 9. ročník a jako nepovinný předmět s jednohodinovou týdenní dotací pro žáky 6. ročníku. Celkově je vyučována v pěti skupinách žáků. Nekoncepčnost v rozvržení obsahu učiva pro jednotlivé skupiny se projevila v obsahových duplicitách v rámci různých ročníků a také v obtížnosti práce s vnitřně diferencovanými skupinami žáků (začátečníci i pokročilí dohromady).

Odborná učebna, která je vybavena desíti počítači propojenými v lokální síti, je dostatečně prostorná a zařízena odpovídajícím vhodně uspořádaným nábytkem. Z hlediska technického i programového vybavení mají všechny přístroje náležitou konfiguraci pro výuku naplánovaného učiva.

Základem všech vyučovacích hodin byla přímá praktická práce s výpočetní technikou a jejím programovým vybavením. Skladba rozvrhu v průběhu inspekce umožnila sledovat výuku pouze u jednoho vyučujícího. Frontální výklad učitele byl vhodně kombinován s individuálním přístupem k žákům při jejich následné samostatné práci, která ve výuce výrazně dominovala. Vyučující volil optimální pracovní tempo a většinou správné metodické postupy. Se žáky byl v neustálém kontaktu, podle potřeby jim poskytoval radu a pomoc. Žáci byli vyučujícím systematicky vedeni k rozvíjení svých komunikativních dovedností i ke vzájemné spolupráci. Nové poznatky byly vyvozovány společně, kladem byl také dostatečný prostor, který učitel ponechával žákům pro formování jejich myšlenek a nápadů .

Rezervy výuky spočívaly v organizaci činnosti různě výkonných žáků v některých fázích vyučování a někdy i ve správné terminologii učitelova výkladu. Nevhodné bylo diktování zápisu učiva. Málo bylo dbáno na dodržování psychohygienických zásad. Celková efektivita sledované výuky měla průměrnou úroveň.

Vyučující měl k žákům pozitivní vztah, vzájemná interakce a komunikace byly na velmi dobré úrovni. Respektoval osobnost žáka a vytvářel vhodný prostor pro kooperaci a vzájemnou toleranci.

Výuka informatiky měla průměrnou úroveň.

Vzdělávání ve sledovaných předmětech mělo celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní charakteristika školní družiny

Ke dni inspekce bylo zapsáno do jednoho oddělení školní družiny (ŠD) v souladu se stanovenou kapacitou 25 žáků 1.- 4. ročníku. Práce ŠD vhodně navazuje na výchovně-vzdělávací činnost školy, denní režim ranního a odpoledního provozu odpovídá požadavkům a potřebám rodičů žáků. Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů spojených s provozem ŠD stanovil zřizovatel zákonným zástupcům žáků pevný měsíční příspěvek.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Vychovatelka školní družiny splňuje podmínky předepsané odborné a pedagogické způsobilosti. Výchovná činnost probíhá v samostatné esteticky upravené herně vybavené

starším udržovaným nábytkem. ŠD má k dispozici ještě další místnost, která není dosud vybavena, často využívá tělocvičnu, která je umístěna vedle herny. K pobytu žáků venku slouží školní zahrada s pískovištěm. Školní družina má dostatek učebních pomůcek, ve vybavení chybí moderní stavebnice, pomůcky a zařízení pro herní kouty.

Režim dne je vyvážený, každodenní pobyt žáků venku je dostatečný. Zásady bezpečnosti a hygieny byly dodržovány

Řízení školní družiny

Vychovatelka zpracovala koncepční záměry ŠD pro školní rok 2001/2002, na které navazuje podrobný plán činnosti s plánem exkurzí, výletů a soutěží. Součástí výchovně vzdělávací činnosti je zájmový kroužek anglického jazyka, ve kterém vychovatelka zprostředkovává hrovými formami žákům 2. a 3. ročníku první poznatky o výuce cizího jazyka.

Provoz školní družiny je správně rozvržen, jeho rozsah ředitel projednal se zřizovatelem. Informace jsou rodičům předávány rychle a úplně. Jedenkrát za školní rok uskutečňuje ŠD Den otevřených dveří, spojený s výstavkou prací žáků. Ke spolupráci s ostatními pedagogy školy dochází zejména při organizování kulturních a společenských akcí. Jednání pedagogické rady se vychovatelka nezúčastňuje a nemá tak dostatek příležitostí pro sdělení o činnosti ŠD. Pouze informuje vedení školy o výsledcích práce, podává písemný přehled akcí a seznam požadavků na nákup učebních pomůcek a hraček.

Vnitřní řád ŠD je vytvořen, neobsahuje práva žáků. Na tuto skutečnost byla vychovatelka ŠD upozorněna.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny, včetně motivace a komunikace

Při hospitacích byla zjištěna příkladná úroveň výchovně-vzdělávací práce. Nenásilnou organizací odpočinkových činností byl využit prostor pro spontánní aktivity žáků a individuální hry. Vychovatelka usměrňovala všechny jejich činnosti a vedla je ke spolupráci. Respektovala jejich zájmy, rozvíjela správnou komunikaci a dbala na jejich bezpečnost.

Při pracovních činnostech volila účelné metody práce k rozvoji jemné motoriky celkové manuální zručnosti a současně tím podporovala dětskou fantazii. K hodnocení výrobků využívala vychovatelka pochvaly, méně zručným žákům poskytovala pomoc.

Osobnost žáků byla respektována, nežádoucí chování žáků se v průběhu inspekce nevyskytlo.

Personální podmínky, plánování a příprava výchovného působení ve školní družině jsou vynikající, materiální podmínky jsou průměrné.

V činnosti školní družiny výrazně převažují pozitiva.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Pro výchovně-vzdělávací činnost užívá škola dvě budovy. Ve starší budově na odloučeném pracovišti jsou umístěny třídy 1. stupně, školní družina a školní jídelna. Zde jsou psychohygienické podmínky výuky na velmi dobré úrovni. Výuka probíhala ve světlých tradičně uspořádaných, podnětně i názorně vyzdobených učebnách, včetně odborné učebny cizích jazyků. Starší nábytek v ojedinělých případech neodpovídal věku žáků. Na tuto skutečnost byl ředitel školy upozorněn. Některé učebny 2. stupně nebyly vymalovány. Výjimku tvořily odborné učebny s dostatkem učebních pomůcek i esteticky upravenými

prostorami.

Vybavení školy základními didaktickými pomůckami je průměrné, ke zvýšení názornosti, tvořivosti a efektivity výuky na 1. stupni chybí více manipulačních pomůcek. Škola poskytla žákům pro sledované předměty jednotné řady učebnic, jejichž využití bylo zřetelné ve všech vyučovacích hodinách. Pro výuku jsou k dispozici další učební texty a alternativní učebnice, jazykové příručky, nástěnné mluvnické přehledy a knižní fond školní knihovny. Ve sbírce kabinetu českého jazyka chybějí nové učební pomůcky do literatury. Učební pomůcky pro přírodovědné předměty a zeměpis jsou převážně staré a opotřebované, nové jsou pořizovány v malé míře. K dispozici je i vhodná didaktická technika, její využití ve sledovaných hodinách však bylo zaznamenáno jen ojediněle.

Psychohygienu výuky byla učiteli zpravidla dodržována, a to především střídáním různých činností bez přetěžování žáků, relaxací při plnění zábavných úkolů aj. Vyskytlo se tolerování nesprávného sezení levorukých a slabozrakých žáků. Důsledné dodržování psychohygienických zásad bylo zejména na 1. stupni.

Personální podmínky pro výuku jsou ve škole velmi příznivé. Hospitované předměty byly vyučovány učiteli s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pouze ve 4. a 5. ročníku vyučuje předmět německý jazyk učitelka bez kvalifikace pro daný stupeň školy. Kvalita vyučování nebyla touto skutečností negativně ovlivněna.

Na základě analýzy specifických podmínek školy zpracoval ředitel vhodnou koncepci rozvoje školy na léta 2001 – 2003, která byla projednána v Radě školy i se zřizovatelem. Navazující přehledný roční plán práce postrádá konkretizaci ve stanovení termínů a zodpovědnosti za splnění úkolů. Kvalitně jsou zpracovány měsíční plány, plán kontrolní a hospitační činnosti, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i plán práce výchovného poradce. Individuální vzdělávací programy pro osm integrovaných žáků se specifickou vývojovou poruchou učení byly velmi dobře zpracovány pro všechny předměty, do kterých se diagnostikovaná porucha promítala. Dílčí nedostatky v rozčlenění učiva některých předmětů (formálnost a duplicita) vznikly plánováním výuky podle používaných učebnic.

Vzdělávání probíhá podle schválených učebních dokumentů. Stanovené minimální počty vyučovacích hodin pro jednotlivé předměty i celková časová dotace pro příslušné ročníky jsou dodrženy. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je pestrá, vychází z materiálních a personálních podmínek školy. Výběr zájmových útvarů respektuje požadavky žáků a jejich rodičů.

Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupkyně, oba vedoucí pracovníci mají rozdělenou oblast řízení školy s konkrétním určením svých kompetencí. Organizační uspořádání školy je vzhledem k její velikosti a odloučenému pracovišti 1. stupně zpracováno vhodně a je přehledně vyjádřeno v organizačním schématu. Základními materiály upravujícími chod školy jsou funkční dokumenty Organizační řád a Organizační zabezpečení školního roku 2001/2002, se kterými byli pracovníci prokazatelně seznámeni. Poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada, metodické sdružení na 1. stupni, tři předmětové komise na 2. stupni a pravidelně konané porady vedení školy. Organizace vzdělávání a denního provozu školy je řádně zajištěna, obě budovy mají telefonické spojení a za provoz odloučeného pracoviště zodpovídá pověřený pracovník. Povinná dokumentace má velmi dobrou administrativní úroveň, je vedena na předepsaných tiskopisech. Řád školy je zpracován v souladu s platnými právními předpisy a byl projednán i schválen pedagogickou radou. V rozvrhu hodin shledala ČŠI porušení platných právních předpisů nedodržením stanovené minimální délky přestávky mezi pátou a šestou vyučovací hodinou a délky jedné vyučovací hodiny (šestá vyučovací hodina trvá jen 40 minut). Při sestavování rozvrhu nebyly v několika případech respektovány didaktické a psychohygienické zásady.

Předávání informací mezi vedením a pracovníky školy i mezi školou a rodiči je organizačně funkčně zajištěno.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. Žáci se zúčastňují mnoha soutěží, olympiád a kulturních vystoupení. Informace o činnosti školy jsou příležitostně podávány i prostřednictvím místního tisku a ve vysílání regionálního rozhlasu.

Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v souladu s právními předpisy, dobře analyzuje současný stav a je kvalitním dokumentem vypovídajícím o škole.

Škola má vytvořeny nástroje operativního řízení, pravidelně každý týden je ředitelem svolávána provozní porada, následně i porada pedagogických pracovníků. Na základě kontroly materiálů ČŠI zjistila, že zvolený způsob vedení je pružný a účinný a navazuje na plánování

a kontrolu. Iniciativa a tvořivost učitelů jsou v praxi využívány a vedením školy podporovány.

Vedení školy vytváří dostatečný prostor pro další vzdělávání učitelů, důraz je kladen na studium cizích jazyků umožněním i finančním zajištěním státních jazykových zkoušek. Poměrně bohaté je i zapojení jednotlivých učitelů v projektech dalšího vzdělávání. Vedení školy rovněž podporuje i vzdělávání v oblasti péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Systém hmotného stimuluování pracovníků je ve škole vytvořen, škola má zpracována a zveřejněna kritéria pro jejich odměňování. Kromě hmotných stimulů využívá vedení školy ve své řídicí činnosti i morální ocenění práce učitelů, které je prezentováno na jednání pedagogické rady. ČŠI zjistila, že přiznané osobní příplatky a odměny korespondují se zásadami stanovenými pro jejich přidělování a že jsou diferencovány v závislosti na aktivitě jednotlivých pracovníků.

Vedení má funkčně zpracovaný plán kontrol a hospitací, který vychází z analýzy činnosti školy za uplynulý školní rok. O výsledcích kontrolní činnosti jsou vedeny vypovídací záznamy. Kontrolu pedagogické činnosti jednotlivých učitelů provádí kromě ředitele a jeho zástupkyně také učitel pověřený vedením 1. stupně. Dílčí pravomoci byly delegovány na vedoucí metodického sdružení a předmětových komisí. Odpovídající pozornost vedení školy je věnována také nepovinným a volitelným předmětům, reedukační činnosti a práci školní družiny.

Výsledky hospitací i všech ostatních kontrol projednává vedení školy s pedagogickými pracovníky, včetně přijímání opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Vedení školy má velmi dobrý přehled o schopnostech, možnostech i důslednosti v práci učitelů, což se projevilo při společných hospitacích a následném rozboru vyučovacích hodin. ČŠI zjistila částečnou nedůslednost v kontrolní činnosti vedení školy při prověřování správnosti plánování v tematických plánech učiva.

Učitelé jsou vedeni k pravidelnému hodnocení výsledků učení. S výsledky čtvrtletních prověrek jsou seznamováni učitelé na jednání metodického sdružení a předmětových komisí. Prověrky jsou analyzovány, zjištěné nedostatky jsou popsány a jsou přijata opatření k jejich nápravě. Vedení školy nepoužívá žádné evaluační prostředky k hodnocení úrovně vzdělávání

Plánování, motivování a vedení pracovníků je koncepční a funkční, vytvořený systém organizování a kontroly vykazuje dílčí nedostatky. Podmínky vzdělávání měly ve sledovaných oblastech celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM KU ČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Kontrola využití rozpočtových prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu prostřednictvím Školského úřadu Olomouc byla provedena za uzavřený kalendářní rok 2000. Celkový rozpočet neinvestičních výdajů (NIV) na mzdové prostředky včetně zákonných odvodů, prostředky na učebnice, učební pomůcky a školní potřeby a prostředky na ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů činil 6.301.886,-- Kč. Škola překročila závazný ukazatel rozpočtu NIV v prostředcích na platy zaměstnanců o částku 3.322,-- Kč. a nedočetla částku 15.859,-- Kč na ostatní platby za provedenou práci. Škola vykázala za organizaci dle předloženého Výkazu zisku a ztráty k 31. prosinci 2000 kladný hospodářský výsledek ve výši 133.020,-- Kč. Zřizovatel schválil převod těchto nedočerpaných finančních prostředků do fondu odměn v souladu s obecně závazným právním předpisem.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech školy představoval v kontrolovaném období 86 %. Zbývajících 14 % nákladů školy bylo hrazeno z finančních prostředků přidělených škole formou dotace z rozpočtu zřizovatele.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Školským úřadem Olomouc byly škole stanoveny ve mzdové oblasti tyto závazné ukazatele: limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci a limit počtu pracovníků. Prostředky na platy byly přečerpany o 0,7 % a nedočerpany byly prostředky na ostatní platby za provedenou práci o 35,2 % a limit počtu zaměstnanců o 3,4 %. Kontrola čerpání přidělených finančních prostředků na mzdy byla provedena porovnáním údajů uváděných ve statistickém výkazu Škol (MŠMT) P1-04 za čtvrté čtvrtletí roku 2000 a zůstatků příslušných účtů v hlavní knize k 31. prosinci 2000. Uváděné finanční čerpání ve statistickém výkazu Škol (MŠMT) P1-04 se neshodovalo se zůstatky v hlavní knize.

Zaměstnavatel postupoval při zařazování do platových tříd v souladu s platnými právními předpisy. V zařazování zaměstnanců do platových stupňů byla provedena namátková kontrola u dvanácti zaměstnanců. Z celkového počtu kontrolovaných zápočtů odborné praxe bylo zjištěno ve třech případech chybné zařazení do platových stupňů. Příplatky za vedení byly vypláceny v souladu s platnými právními předpisy. Ve sledovaném období bylo čerpání nenárokových složek platu, tj. osobní příplatky a odměny, v optimálním poměru.

Kontrolou vytvořeného zákonného finančního přidělu do Fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) za rok 2000 byla zjištěna nižší finanční částka než ukládá platný právní předpis. Vytvořené finanční prostředky FKSP byly ukládány na samostatně vedeném běžném účtu. Čerpání FKSP bylo v souladu s platnými právními předpisy.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Finanční prostředky na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) poskytnuté škole ze státního rozpočtu z celkového objemu neinvestičních výdajů tvořily 2,5 % tj. 155.336,-- Kč a byly použity takto:

36,1 % na nákup učebnic (tj.172,-- Kč na jednoho žáka),

37,1% na nákup učebních pomůcek a školních potřeb (tj.176,-- Kč na jednoho žáka).

Nákupy učebních pomůcek a učebnic byly realizovány v rámci omezených finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Z prostředků ONIV bylo dále použito:

15,4 % na další vzdělávání pedagogických pracovníků,

2,6 % na nákup osobních ochranných pracovních prostředků,

8,8 % představovaly náklady spojené s plaveckým výcvikem žáků.

Čerpání finančních prostředků ONIV bylo podloženo účetními doklady, které obsahovaly předepsané náležitosti vymezené obecně závazným právním předpisem. Zakoupené učební pomůcky, učebnice a osobní ochranné pracovní prostředky byly zaevidovány v souladu s obecně závazným právním předpisem.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků a hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

V kontrolovaném období roku 2000 nebyly škole ze školského úřadu přiděleny žádné účelové a investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 obsahovala všechny předepsané náležitosti v souladu s obecně závazným právním předpisem.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky na ostatní neinvestiční výdaje přidělené školským úřadem byly použity hospodárně a efektivně na krytí výdajů spojených s výchovou a vzděláváním. Nebyl prokázán žádný případ jejich neoprávněného použití.

Zjištěné nedostatky v čerpání mzdových prostředků zásadním způsobem neovlivnily celkové hospodaření školy a jejich použití je hodnoceno jako efektivní.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Charakteristika

Školní jídelna (ŠJ) je umístěna na odloučeném pracovišti. Svým vybavením plně vyhovuje asi 170 žákům a zaměstnancům školy. V rámci zajištění sociálního programu připravují 4 pracovnice ŠJ obědy pro 20 cizích strávníků. Kapacita kuchyně je podle výkazu o společném stravování dětí a mládeže V 17-01 stanovena na 250 jídel denně.

Hodnocení podmínek a organizace stravování

Prostorové podmínky i počet míst u stolu souhlasí s příslušnými normami. Organizace stravování je zabezpečena provozním řádem, ve kterém je výdejní doba časově vymezena a odděluje výdej obědů pro cizí strávníky od strávníků školy. Pedagogický dozor byl v době stravování zajištěn a řídí se schváleným řádem školní jídelny.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Finanční limity na nákup potravin jsou stanoveny v souladu s platnou vyhláškou. Porovnáním celkových finančních limitů za rok 2000 se skutečnou hodnotou spotřebovaných potravin je

patrné rovnoměrné čerpání. Částka 925,90 Kč uspořena k 31. 12. 2000 byla převedena a postupně čerpána v následujícím roce. Výživové normy jsou sledovány propočtem spotřebního koše. Hodnoty vybraných druhů potravin a frekvence jejich zařazení do jídelního lístku se řídí výslednou hodnotou za uplynulé období. Skladbou jídelních lístků za období leden - květen 2000 a září - listopad 2000 a porovnáním s výdejkami potravin za stejné období nebyly zařazovány všechny druhy jídel ani polévek. Kontrolované jídelní lístky jsou v některých obdobích jednotvárné.

Spotřební normy jsou závislé na výši finančního limitu na nákup potravin, podle kterého jsou stanoveny ukazatele určující množství použitých surovin pro každou věkovou kategorii. Některé receptury nebyly v souladu s vyhláškou upraveny v množství použitých surovin. Kontrolou normování ve výdejkách potravin bylo zjištěno, že při přípravě pokrmu nebyla úměrně zvýšena dávka všech surovin a tím byla negativně ovlivněna konzistence, barva i kvalita připravovaného jídla, což se stalo i v době inspekce.

Hodnocení hygieny stravovacích služeb

Přípravu stravy zajišťují tři pracovnice a vedoucí školní jídelny. Všechny předložily platný zdravotní průkaz, během provozu používaly příslušné pracovní oblečení. Na pracovišti byla dodržována pravidla osobní i provozní hygieny.

V určených skladovacích prostorách byla vhodná teplota, kontrolovaná teploměry. Prostory pro suroviny jsou navzájem správně odděleny. Záruční lhůty uskladněných potravin jsou sledovány, stanovená teplota jídla byla udržována po celou dobu výdeje stravy.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence ve ŠJ dle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

Strávníci jsou na záznamech stravovaných osob a poplatků rozděleni podle tříd, zaměstnanci a cizí strávníci jsou evidováni odděleně a samostatně. Poplatky za stravování se řídí výší finančního limitu, zaměstnanci hradí poplatek snížený o příspěvek z FKSP, cizí strávníci hradí k finančnímu limitu také mzdové a provozní náklady.

Skladová evidence je vedena v souladu s platnými předpisy. Namátkovým porovnáním fyzických zásob potravin s účetními záznamy nebyly zjištěny rozdíly. Evidence vedená ve školní jídelně je opatřena všemi předepsanými náležitostmi.

Ve školní jídelně nedochází k porušení právních předpisů, zařízení plní své povinnosti a zabezpečuje tak vhodným způsobem stravovací služby žákům základní školy. Činnost školní jídelny je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Ve smyslu Metodického pokynu k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16 138/98-24 vykazuje škola ve školním roce 2001/2002 celkem 8 integrovaných žáků, z toho 7 s poruchami učení a jednoho žáka s poruchou chování. Ve všech případech je integrace uskutečněna se souhlasem zákonných zástupců žáků a je podložena platnými odbornými posudky pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně--pedagogického centra. Pro integrované žáky byly zpracovány na základě závěrů z odborného vyšetření individuální vzdělávací programy, které respektují doporučení odborných pracovišť. S rodiči integrovaných žáků jsou plány projednávány a je

dohodnut rozsah úkolů, které budou žáci s rodiči doma procvičovat. Plnění plánů je sledováno při hospitační činnosti vedení školy.

Problematika vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je koordinována výchovnou poradkyní, která absolvovala příslušné kvalifikační studium. Výchovná poradkyně je v přímém kontaktu s jednotlivými vyučujícími i rodiči integrovaných žáků. Vedení školy jí vytváří dostatečný prostor k práci na třídních schůzkách a poradách školy a současně podporuje i její další vzdělávání účastí na seminářích určených výchovným poradcům. Další problematikou, které se výchovná poradkyně věnuje, je oblast volby povolání. Mezi aktivity nabízené žákům a jejich rodičům patří pravidelná jednání s rodiči a zákonnými zástupci žáků na třídních schůzkách, organizování setkání žáků školy se zástupci středních škol a středních odborných učilišť a jejich účast na prezentaci těchto škol v rámci veletrhu Scholaris. V předmětu praktické činnosti v 9. ročníku byl zařazen blok Svět práce, který umožňuje žákům lepší orientaci v problematice volby povolání. V rámci výuky předmětu učitelé aplikují počítačové programy na zjišťování profesní orientace žáků. Výsledky těchto testů jsou pak porovnávány se zjištěními v oblasti zájmů žáků o povolání, učiněnými výchovnou poradkyní. Prevence sociopatogenních jevů je ve škole zabezpečena na patřičné úrovni, škola má protidrogového koordinátora, program prevence patologických jevů a schránku důvěry. Negativní projevy chování a jednání žáků nebyly ve škole zaznamenány.

Výchovné poradenství má vynikající úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace a dotazník pro ředitele školy před inspekcí
- Inspekční zpráva čj. 132 495/99-011032 ze dne 26. května 1999
- Platné rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 2. prosince 1998 pod čj. 379-01-02
- Zřizovací listina ze dne 12. dubna 1995 a dodatek ke zřizovací listině čj. 299/1997 ze dne 1. dubna 1997
- Vybraná povinná dokumentace školy školního roku 2001/2002 dle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů: třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy, zápisy z jednání pedagogické rady, rozvrh hodin, řád školy, protokoly o opravných zkouškách, personální a mzdová dokumentace zaměstnanců (doklady o dosaženém vzdělání, pracovní smlouvy, pracovní náplně, platové výměry, rozhodnutí o přiznání osobních příplatků a odměn), Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001, Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000
- Povinná dokumentace školní družiny
- Rozhodnutí č. 039 20 191 o poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR
- Koncepční záměry školy na období 2001/2002, plán práce školy na školní rok 2001/2002
- Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků s dodatkem
- Plány a zápisy z jednání předmětových komisí a metodického sdružení
- Plán kontrolní a hospitační činnosti vedení školy
- Tematické plány učiva sledovaných předmětů
- Individuální vzdělávací programy a osobní dokumentace integrovaných žáků

- Plán práce výchovné poradkyně
- Plán činnosti školní družiny
- Vnitřní platový předpis
- Organizační zabezpečení školního roku 2001/2002
- Organizační řád
- Organizační schéma školy
- Řády odborných učeben
- Vydaná rozhodnutí ředitele školy
- Vybrané žákovské knížky, deníčky žáků, sešity a slohové práce z českého jazyka
- Hospitační záznamy ČŠI
- Zahajovací výkazy o základní škole Škol (MŠMT) V3 - 01 za školní rok 1999/2000, 2000/2001
- Mzdové listy za rok 2000
- Rozpočet školy přidělený ŠÚ Olomouc na rok 2000 včetně úprav v průběhu roku 2000
- Podklad pro výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P1-04 za rok 2000
- Účetní knihy, účtový rozvrh a konta nákladových účtů vztahující se k čerpání státního příspěvku za rok 2000
- Účetní doklady za rok 2000 ve vztahu k prostředkům přiděleným ze ŠÚ Olomouc
- Inventurní knihy učebních pomůcek
- Karty evidence učebnic
- Karty evidence osobních ochranných pracovních prostředků
- Zúčtování finančních vztahů příspěvkových organizací se státním rozpočtem za rok 2000
- Výpisy z účtu FKSP za rok 2000
- Doklady o čerpání FKSP za rok 2000

ZÁVĚR

Výuka probíhala podle schváleného vzdělávacího programu, učební osnovy jsou plněny. Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů velmi příznivé. Ve vyučovacích hodinách převládala pozitivita. Organizace práce a motivace žáků vykazovaly velmi dobrou úroveň. Nedostatky byly zjištěny v plánování učiva, rezervy se projevíly v pedagogické komunikaci učitelů se žáky. Škola věnuje velkou pozornost úrovni písemného projevu žáků. Klidné a nestresující prostředí školní družiny, skladba činností spolu s profesionálním působením vychovatelky nenásilně formuje žáky k přirozenému chování a podněcuje jejich tvořivost a zájmy. Úroveň vzdělávání ve sledovaných předmětech byla hodnocena jako velmi dobrá.

Systém plánování je provázaný a funkční. V podmínkách školy s odloučeným pracovištěm je organizace jejího chodu řádně zajištěna, je jednoduchá a flexibilní. Z hlediska psychohygienických podmínek škola nerespektuje právní normou stanovenou délku přestávek a vyučovacích hodin. Kontrolovaná dokumentace neměla zásadní nedostatky, její vedení je v souladu s právními předpisy. Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni, učitelé se mohou vzdělávat a jejich iniciativa je přiměřeně oceňována. Vedení školy

systematicky sleduje podmínky, průběh i výsledky vzdělávání žáků. Kontrolní systém poskytuje vedení školy dostatek informací k operativnímu řízení.

Celkové podmínky výchovně-vzdělávací činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení školy má stanoveny konkrétní cíle v oblasti dalšího zkvalitňování učebního prostředí, vybavení pomůckami i využití počítačové techniky ve škole. Pozitivním krokem v tomto směru bylo získání finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR na účelovou akci - instalaci demonstračního fotovoltaického systému v rámci programu Slunce do škol. Jedná se o vybudování jednoduché školní solární elektrárny a demonstraci její činnosti při výuce.

Tyto snahy vedení školy spolu s účinným zvyšováním personální struktury se odrážejí v kvalitě podmínek vzdělávání, kde byl zaznamenán pozitivní posun od poslední inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Rudolfa Kukulová
Členové týmu	PhDr. Marcela Hanáková
	Mgr. Zonna Němcová
	RNDr. Ladislav Pluskal
	Mgr. Viktor Verner
Další zaměstnanci ČŠI	Danuše Dedková Věra Horáková Zdena Velková Hana Vyhnánková	

V Šumperku dne 7. ledna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Ladislav Havelka

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje Odbor školství, mládeže a tělovýchovy		

Jeremenkova 40A 779 00 Olomouc		
Zřizovatel: Obec Náměšť na Hané Nám. T.G. Masaryka 1 783 44 Náměšť na Hané		
Rada školy: Jiřina Janečková 783 43 Drahanovice 19		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text